

UC.6220.6.2021

Postanowienie

stwierdzające obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021r poz. 735 ze zm.) oraz art.70 i art. 63 ust. 1, 4 w związku z art. 64 ust 1 pkt 1) a także ust 3 oraz art. 66 i 68, art. 75 ust 1 pkt 4 ustawy z dnia 3 października 2008r o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.) , a także § 3ust 1 pkt 54 lit a) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019r., poz. 1839) w związku ze złożonym wnioskiem : PCWO ENERGY PROJEKT Sp. z o. o, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanej inwestycji pn.: „budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 20/1 w obrębie Sosnowik, gmina Szudziałowo oraz po uzyskaniu postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i opinii Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokółce

postanawiam

I. Stwierdzić konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 20/1 w obrębie Sosnowik, gmina Szudziałowo.

II. Uzgodnić obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w pełnym zakresie wg art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.). Raport o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko w zakresie ochrony przyrody powinien zawierać:

- a) określenie rodzaju i charakterystyki przedsięwzięcia, z uwzględnieniem:
- skali przedsięwzięcia i wielkości zajmowanego terenu oraz ich wzajemnych proporcji,
 - powiązań z innymi przedsięwzięciami realizowanymi, zrealizowanymi lub planowanymi, znajdującymi się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia - w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem;
 - wykorzystania zasobów naturalnych,
 - emisji i występowania innych uciążliwości,
 - ryzyka wystąpienia poważnej awarii, przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii;
- oraz opis warunków użytkowania terenu w trakcie realizacji inwestycji i na etapie jej eksploatacji;
- b) wskazanie usytuowania przedsięwzięcia, z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska, w szczególności przy istniejącym użytkowaniu terenu, zdolności samooczyszczania się środowiska i odnawiania się zasobów naturalnych i walorów przyrodniczych - uwzględniające cel ochrony obszaru Natura 2000 oraz tereny występowania gatunków lub ich siedlisk i siedlisk

przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarów Natura 2000 OSO Puszcza Knyszyńska i SOO Ostoja Knyszyńska;

- c) inwentaryzacja gatunków ptaków i ich siedlisk w szczególności tych dla których ochrony został wyznaczony obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003, zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt w szczególności, dla których ochrony został wyznaczony specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 zgodnie z Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, na obszarze planowanego przedsięwzięcia oraz w strefie jego oddziaływania;
- d) przedstawienie szczegółowych metod badawczych inwentaryzacji obejmującej chronione gatunki roślin i zwierząt oraz chronione siedliska przyrodnicze, a także gatunki i ich siedliska, stanowiące przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000, przedstawienie zasięgu obszaru objętego badaniami, terminy przeprowadzenia inwentaryzacji oraz źródła wykorzystanych danych;
- e) określenie rodzaju i skali możliwego oddziaływania przedsięwzięcia wynikającego z:

- zasięgu oddziaływania,
- wielkości i złożoności oddziaływania,
- prawdopodobieństwa oddziaływania,
- czasu trwania, częstotliwości i odwracalności oddziaływania,

w odniesieniu do oddziaływania na ww. obszary Natura 2000, w szczególności do integralności i spójności tego obszaru;

- f) analiza i ocena wpływu (bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótko-, średnio- i długoterminowego, stałego i chwilowego) planowanego przedsięwzięcia i jego wariantów, na występujące w zasięgu możliwego oddziaływania przedsięwzięcia:

- na gatunki ptaków i ich siedliska wymienione w Załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 25, poz. 133 ze zm.), w szczególności na gatunki ptaków stanowiące przedmiot ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003, tj. gatunki z ocenami A, B i C w aktualnym Standardowym Formularzu Danych (SFD) dla których ochrony został wyznaczony w/w obszar Natura 2000 oraz w kontekście ustanowionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 maja Szczególną uwagę należy zwrócić na przedmiot ochrony ww. obszaru Natura 2000, jakim jest orlik krzykliwy oraz wynikające z PZO zapisy dotyczące zachowania tego gatunku i miejsc jego żerowania, w kontekście całego obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska, 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 (Dz. Urz. Woj. Pódl. z 2014 r. poz. 1967);

- na siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt dla których ochrony został wyznaczony projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, zgodnie z Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz w kontekście ustanowionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia z dnia 30 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Pódl. z 2020 r. poz. 844).

- Na Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Prof. Witolda Sławińskiego, dla którego obowiązuje Uchwała Nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego

- (Dz. Urz. Woj. Pódl. z 2016 r., poz. 1502, ze zm.); wraz z przedstawieniem metodyki i przyjętych kryteriów określenia zasięgu możliwego oddziaływania (analiza powinna uwzględniać biologię i ekologię wszystkich elementów biotycznych, na które może oddziaływać inwestycja);
- g) zdefiniowanie wszystkich przedsięwzięć i planów, które w połączeniu z planowanym przedsięwzięciem (oddziaływanie skumulowane) mogą spowodować negatywne oddziaływania na ww. obszary Natura 2000. W analizie oddziaływania skumulowanego należy rozpatrywać przedmiotową inwestycję w połączeniu z innymi przedsięwzięciami, które mogą spowodować negatywne oddziaływania na przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000;
 - h) wskazanie działań mających na celu zapobieganie i ograniczanie potencjalnych znacząco negatywnych oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na ww. obszary Natura 2000 oraz ocenę ich skuteczności, w tym określenie zasad i terminów wykonywania prac związanych z realizacją inwestycji w celu zachowania istniejących zasobów przyrodniczych, a w przypadku wystąpienia zniszczeń w środowisku przyrodniczym, przedstawić sposoby kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko;
 - i) opis analizowanych wariantów, w tym:
 - wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego,
 - wariantu najkorzystniejszego dla ochrony obszarów Natura 2000 wraz z uzasadnieniem ich wyboru;
 - j) uzasadnienie proponowanego przez Wnioskodawcę wariantu ze wskazaniem jego oddziaływania na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 OSO Puszcza Knyszyńska i SOO Ostoja Knyszyńska oraz integralność tych obszarów;
 - k) analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem,
 - l) wpływ inwestycji na krajobraz, w którym przedsięwzięcie ma być zlokalizowane
 - m) przedstawienie zagadnień w formie graficznej, w tym naniesienie na mapy elementów przyrodniczych oraz zaznaczenie strefy oddziaływania inwestycji;
 - n) streszczenie w języku niespecjalistycznym zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 informacji, w odniesieniu do każdego elementu raportu;
 - o) datę sporządzenia raportu, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;
 - p) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do raportu.

UZASADNIENIE

W oparciu o art. 64 ust 1 oraz przy uwzględnieniu art. 78 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska, oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.) Wójt Gminy Szudziałowo wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokółce o wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, o ustalenie zakresu raportu dla w/w przedsięwzięcia.

W toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia, w dniu 12.10.2021r. zostało opublikowane obwieszczenie na stronie BIP, na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Szudziałowie, tablicy ogłoszeń wsi Sosnowik oraz zawiadomiono strony postępowania o wszczęciu postępowania oraz informując o możliwości zapoznania się z aktami sprawy i o możliwości złożenia uwag i wniosków .

W związku z powyższym, stosownie do treści art. 10 § 1 strony postępowania – dwie osoby- mając prawo do czynnego udziału w postępowaniu złożyły uwagi i wnioski jako brak zgody na budowę farmy na wskazanej działce.

W toku postępowania do tut. organu wpłynęły również wnioski od mieszkańców wsi i innych organizacji i instytucji publicznych wyrażające brak zgody na budowę farmy fotowoltaicznej w obecnym umiejscowieniu tj. w granicy wsi powołując się m.inn. na niszczenie walorów przyrodniczych i krajobrazowych wsi.

Teren, na którym zlokalizowane zostanie planowane przedsięwzięcie nie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Planowane przedsięwzięcie, po zapoznaniu się ze złożonym wnioskiem oraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia, zakwalifikowano do wymienionego w § 3 ust 1 pkt 54 lit. a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu może być wymagane (Dz.U z 2019r., poz. 1839), i na podstawie art. 64 ust 1 w/w ustawy tut. organ wystąpił pismem z dnia 12.10.2021r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokółce o wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, oraz obwieszczeniem z dnia 12.10.2021r. poinformował strony postępowania o tym fakcie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokółce, w Opinii 73/NZ/2021 z dnia 25.10.2021 (data wpływu do tut. urzędu 28.10.2021r.), znak NZ.7040.69.2021, po rozpatrzeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia: „budowa farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 20/1 w obrębie Sosnowik, gmina Szudziałowo” – przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach postanowił wyrazić opinię, że dla ww. przedsięwzięcia nie zachodzi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a także po przanalizowaniu załączonej dokumentacji uznał, że planowane przedsięwzięcie nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, informując jednocześnie, iż organ opiniuje planowane przedsięwzięcie wyłącznie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz nie zajmuje stanowiska co do usytuowania przedsięwzięcia.

Dyrektor Zarządu Zlewni w Białymstoku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w opinii: BI.ZZŚ.2.4360.303.2021.UM z dnia 29.10.2021r (data wpływu: 02.11.2021r) nie stwierdza potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części działki nr geod. 20/1 w obrębie Sosnowik, gmina Szudziałowo, gdyż w ocenie tego organu, biorąc pod uwagę rodzaj, skale inwestycji oraz sposób odprowadzania ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników i wód opadowo- roztopowych z terenu inwestycji, a także zaproponowane rozwiązania chroniące środowisko gruntowo-wodne należy uznać, iż planowane przedsięwzięcie nie będzie kolidować z realizacją celów środowiskowych określonych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz jednolitych części wód podziemnych (JCWPd).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku w Postanowieniu z dnia 26.10.2021 znak: WOOŚ.4220.483.2021.RD stwierdził konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania oceny oddziaływania na środowisko w pełnym zakresie wg. art 66 ustawy z dnia 3 października 2008r o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U z 2021r., poz. 247).

Po analizie załączonego materiału dowodowego, ww. organ stwierdza, iż planowane przedsięwzięcie będzie polegało na budowie i montażu paneli fotowoltaicznych o mocy do 4 MWp.

Inwestycja będzie realizowana w gminie Szudziałowo, w obrębie Sosnowik na części działki o nr ewid. 20/1. Całkowita powierzchnia działki wynosi 4,3811 ha, a łączna powierzchnia terenu zajęta przez obiekty budowlane oraz pozostała powierzchnia przeznaczona do przekształcenia, w tym tymczasowego, w celu realizacji przedsięwzięcia będzie wynosić do 2,0600 ha. Teren przeznaczony pod inwestycję stanowią gleby orne o niskich klasach bonitacyjnych (RIVb, RV, RVI, PsV). Najbliższy budynek mieszkalny znajduje się na dz. 66, w odległości ponad 127 m od ogrodzenia inwestycji, w kierunku wschodnim.

Elektrownie fotowoltaiczną będą tworzyć następujące elementy:

- stalowe, ocynkowane konstrukcje i elementy montażowe do instalacji paneli
- (tzw. stoły fotowoltaicznej, o orientacji południowej, usytuowane na gruncie
- panele fotowoltaiczne o łącznej mocy do 4 MWp w ilości do 10000 szt.
- inwertery DC/AC o łącznej mocy nominalnej do 4 MWp w ilości do 80 szt.
- stacje transformatorowe do 4 szt.
- pośrednie rozdzielnice napięcia
- układy pomiarowo - zabezpieczające
- trasy oraz linie kablowe
- instalacje odgromowe, przepięciowe oraz przetężeniowe
- dodatkowe oprzyrządowanie pomocnicze
- ogrodzenie, monitoring.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 25, poz. 133 ze zm.) oraz w granicach specjalnego obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, o którym mowa w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Knyszyńska (PLH200006) (Dz.U. z 2021 r. poz. 473). Ponadto inwestycja zlokalizowana jest w granicach Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego dla którego obowiązuje Uchwała Nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r., poz. 1502, ze zm.).

Dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska ustanowiony został plany zadań ochronnych: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 (Dz. Urz. Woj. Pódl. z 2014 r. poz. 1967). Zgodnie z Załącznikiem nr 6 do ww. Zarządzenia część przedmiotowa działka objęta jest działaniami ochronnymi B2 i B3 dla orlika krzykliwego *Clanga pomarina*. Działanie obligatoryjne B2 polega na zachowaniu siedlisk żerowisk gatunku, położonych na trwałych użytkach zielonych, użytkowaniu kośnym, pastwiskowym lub kośno-pastwiskowym. Jako zalecenia ogólne (działanie fakultatywne B3) zabronił on m.in. wszelkiej niekorzystnej ingerencji człowieka w obszary żerowiskowe, tj. m.in. usuwania zadrzewień, odtwarzania i rozbudowy systemów melioracji.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody na obszarze Natura 2000 zabronione jest podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Działania takie mogą być podejmowane jedynie w przypadkach, jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi

nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym i wobec braku rozwiązań alternatywnych (art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody). Za znaczące negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000 zgodnie z jego definicją zawartą w art. 3 ust. 1 pkt 17 ustawy OOS, rozumie się oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności działania mogące: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Zdaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku istnieją merytoryczne podstawy do podejrzewania wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań planowanej inwestycji na orlika krzykliwego *Clanga pomarina*, będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003, poprzez zmniejszenie jego żerowiska. Taki stan rzeczy w konsekwencji może przełożyć się na rozrodczość pary orlików oraz zachowanie rewiru gniazdowego, co ma z kolei znaczenie dla przetrwania populacji puszczańskiej. W związku z powyższym nie jest możliwe jednoznaczne wykluczenie wystąpienia negatywnego oddziaływania przedmiotowej inwestycji na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska.

Orlik krzykliwy jest ptakiem terytorialnym i poza czynnikami siedliskowymi przestrzenne rozmieszczenie poszczególnych par kształtowane jest w pewnym zakresie przez wewnątrzsobnicze interakcje. Terytoria lęgowe w Polsce są bardzo trwałe. Głównym zagrożeniem dla tego gatunku jest zanik terytoriów łowieckich, w skład których wchodzi mozaika terenów rolniczych - łąk kośnych, nieużytków, użytków rolnych i miedz. Żerowiska podstawowe to obszary najważniejsze pod względem wykorzystywania przez gatunek i wymagające zachowania korzystnych warunków siedliskowych populacji. Obejmują one podstawowe miejsca żerowania w bezpośrednim otoczeniu miejsc gniazdowania. Mają one kluczowe znaczenie dla podejmowania działań nakierowanych na ochronę siedlisk orlika krzykliwego i zachowania populacji lokalnej gatunku we właściwym stanie. Zachowanie tych siedlisk w zasadzie warunkuje przetrwanie rewiru.

Zgodnie z Planem Ochrony Orlika Krzykliwego dla Obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Knyszyńska PLB200003, LIFE AQUILA - LIFE08 NAT/PL/000510 Ochrona orlika krzykliwego na wybranych obszarach Natura 2000; Wykonawca opracowania: FPP CONSULTING Sp. z o.o. obszar inwestycji w całości stanowi żerowisko podstawowe tego gatunku. Potwierdzają to dane zgromadzone na potrzeby ustanowienia PZO. Tego typu łowiska obejmują obszary regularnego żerowania gatunku, tj. zlokalizowane są w zasięgu do ok. 2 km od gniazd i nierzadko odgrywają ważną rolę dla więcej niż 1 pary. Najbliższa obszarowi inwestycji wieloletnia strefa gniazdowa pary orlików znajduje się w oddaleniu ok. 500 m. Jest to rewir lęgowy znany od 1989 roku, w którym sukcesy lęgowe przeplatają się ze stratami w lęgu. Ptak ten swoje gniazda zakłada na drzewach, zwykle na obrzeżu lasu, w pobliżu mokradeł, wilgotnych łąk, pastwisk oraz upraw z niską roślinnością - terenów otwartych będących jego łowiskami. Podstawowym zagrożeniem dla populacji tego gatunku w Polsce jest utrata siedlisk (tj.: żerowisk, czatowni, miejsc odpoczynku, gniazdowania itd.), która następuje w wyniku zmiany dotychczasowego wykorzystania gruntów rolnych.

Realizacja inwestycji wiąże się z trwałym zajęciem terenu oraz związaną z prowadzeniem prac, m.in. emisją hałasu, obecnością i penetracją ludzi, a także wpływa na znaczące pogorszenie jakości żerowisk. Szybko zmieniający się krajobraz rolniczy szczególnie silnie oddziałuje na sukces lęgowy orlika, nie dając jednocześnie szans długowiecznym i konserwatywnym gatunkom na adaptację do zmieniających się warunków środowiska. Z tego powodu utrata i pogorszenie warunków żerowiskowych uznane zostały za zagrożenie o krytycznym znaczeniu dla gatunku. Teren objęty wnioskiem stanowi część aktywnie i regularnie wykorzystywanego żerowiska podczas całego okresu

łęgowego. Jest to strefa szczególnie ważna w początkowym okresie lęgowym, a znacząca antropopresja może przyczynić się do opuszczenia rewiru lęgowego przez ptaki lub obniżenia sukcesu lęgowego orlika krzykliwego na terenie Puszczy Knyszyńskiej. Lokalizacja inwestycji w terytorium gatunku może negatywnie oddziaływać na przyległe stanowisko nie tylko poprzez bezpośrednią utratę żerowiska, ale również poprzez wzmożone niepokojenie i płoszenie ptaków, co można określić jako czynnik stresogenny. Orlik krzykliwy jest gatunkiem drapieżnym, wyszczególnionym w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt, na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce. Ponadto jest gatunkiem klasyfikującym ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce (tzw. IBA). Co więcej, w Dyrektywie Ptasiej umieszczony jest w Załączniku I, który określa gatunki podlegające specjalnym środkom ochrony dotyczącym ich naturalnego siedliska, w celu zapewnienia im przetrwania oraz reprodukcji na obszarze ich występowania. Polska populacja tego gatunku stanowi około 13% populacji światowej, z czego największa część występuje w północno-wschodniej i południowo-wschodniej części kraju. Według Standardowego Formularza Danych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska liczebność tutejszej populacji orlika krzykliwego wynosi 55-56 par.

Prowadzone przez Komitet Ochrony Orłów badania wskazują, że występowanie orlika krzykliwego jest wyraźnie skorelowane z gęstością zaludnienia i charakterem zabudowy. Jak już wspomniano, szczególnie niekorzystnie na stan populacji wpływa zabudowa rozproszona. Areal łowiecki orlika krzykliwego nie jest rozległy: Samice najintensywniej eksplorują powierzchnię w promieniu do 1 km od gniazda, samce do 3 km. Badania telemetryczne prowadzone w Niemczech dowodzą, że utrata arealu łowieckiego zarówno w buforze jedno- jak i trzykilometrowym przekłada się na obniżenie zdolności reprodukcyjnych populacji. Rozmiary rewiru wykorzystywanego przez osobniki danego gatunku różnią się w poszczególnych latach, a także porach roku, co wskazuje na silny związek z dostępnością odpowiedniej ilości pokarmu. W okresie dorastania piskląt przeciętne wielkości terytoriów mogą wzrastać nawet pięciokrotnie. Eliminowanie nawet na pozór niewielkich powierzchni może wywołać niekorzystne wewnątrzgatunkowe interakcje, wynikające z poszukiwania przez orliki alternatywnych, z reguły suboptymalnych żerowisk. W ostojach orlika krzykliwego nie powinno się zatem promować rozproszonego modelu zagospodarowania przestrzennego. Za powyższym przemawia również wspomniany wcześniej bardzo ograniczony zasób terenów potencjalnie atrakcyjnych dla gniazdowania i żerowania wymienionego gatunku. Ze względu na ogólne pogarszanie się jakości żerowisk na obszarze puszczy, wszystkie tereny dostępne jako żerowiska, czyli te położone poza zwartą zabudową, są przez ptaki wykorzystywane i warunkują utrzymanie się wskazanej liczby osobników danego gatunku oraz dochowanie młodych przez te pary. Ważna jest różnorodność siedlisk i ich zasobność, a przede wszystkim dostępność dogodnych żerowisk w bliskiej odległości od gniazd. Warto zaznaczyć, że najważniejszym fragmentem terytorium orlika krzykliwego jest obszar w zasięgu ok. 1-1,5 km od gniazda, natomiast w połączeniu z siedliskami żerowiskowymi uznaje się strefę odległości 3 km od gniazda. W przedmiotowej sprawie natomiast strefa ochronna orlika krzykliwego znajduje się w odległości niepełna 240 m od terenu przedsięwzięcia.

Dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska ustanowiony został plany zadań ochronnych: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 (Dz. Urz. Woj. Pódl. z 2014 r. poz. 2431), zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 04 lutego 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Pódl. z 2020 r. poz. 844). Zgodnie z ww. dokumentem, na terenie działki przewidzianej pod inwestycję znajduje się siedlisko priorytetowego łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion* o kodzie 91E0, którego stan zachowania zależy od odpowiedniego poziomu uwilgotnienia gleby. W ramach działań ochronnych przewidzianych dla tego siedliska wskazuje się

m.in. ochronę siedliska poprzez utrzymanie właściwych stosunków wód powierzchniowych i podziemnych, w strefie oddziaływania na siedlisko (A1). Prace związane z realizacją przedsięwzięcia mogą spowodować zmiany środowiskowe skutkujące negatywnym wpływem na integralność ww. obszaru Natura 2000, a także poprzez możliwe zagrożenie utrzymania właściwego stanu ochrony, wpłynąć na zmniejszenie jego znaczenia dla zachowania spójności sieci w stosunku do gatunków i siedlisk, stanowiących przedmiot ochrony tego obszaru. Wśród zagrożeń na jakie wskazuje plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 dla siedliska łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych wymienia się m.in. zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie, zbiorniki wodne. Celem działań ochronnych dla powyższego siedliska jest utrzymanie właściwych stosunków wód powierzchniowych i podziemnych oraz uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny stanu ochrony wszystkich płatów siedliska i zaplanowania działań ochronnych. Realizacja inwestycji może wiązać się natomiast z ingerencją w ten płat siedliska przyrodniczego 91E0. Prace związane z realizacją przedsięwzięcia mogą spowodować zmiany środowiskowe skutkujące negatywnym wpływem na integralność ww. obszaru Natura 2000, a także poprzez możliwe zagrożenie utrzymania właściwego stanu ochrony, wpłynąć na zmniejszenie jego znaczenia dla zachowania spójności sieci w stosunku do gatunków i siedlisk, stanowiących przedmiot ochrony tego obszaru.

W związku z powyższym, kierując się usytuowaniem, charakterem i skalą oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także zasadą przezorności wynikającą z art. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.), w odniesieniu do integralności i spójności obszarów Natura 2000, zwłaszcza obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska, w tym brak możliwości wykluczenia znacząco negatywnego wpływu na przedmioty ochrony tego obszaru, a także uwzględniając łącznie uwarunkowania, o których mowa w art. 63 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 t.j.) stwierdzono, iż planowane przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. W związku z powyższym, wobec niemożliwości wykluczenia takiego ryzyka na etapie postępowania, niezbędne jest przeprowadzenie rzetelnej oceny oddziaływania na przedmiotowe obszary Natura 2000.

Biorąc pod uwagę powyższe postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie służy stronie zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białymstoku za pośrednictwem Wójta Gminy Szudziałowo, w terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego postanowienia.

Z upoważnienia Wójta

Lidia Lickiewicz
Inspektor

Otrzymują:

1. Inwestor: PCWO Energy Projekt Sp. z o. o,
2. strony w postępowaniu wg. wykazu z akt .
3. a/a.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.